

Crna Gora

Ministarstvo zdravlja

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO	31 III 2016 GOD
KLASIFIKACIJA	
PROJ.	00-61-2/16-1/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PH LOG

Broj: 51-215/2016
Podgorica, 31.03. 2016. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
- n/r generalnog sekretara mr Siniše Stankovića -

PODGORICA

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanice Jelisave Kalezić

Jelisava Kalezić, poslanica u Skupštini Crne Gore, postavila je pitanje koje glasi:

a) Koje se dijagnostičke procedure primjenjuju u zdravstvenom sistemu Crne Gore za dijagnostikovanje malignih oboljenja i u kojim zdravstvenim ustanovama?

b) Koje se terapijske metode i procedure primjenjuju u liječenju oboljelih i u kojim zdravstvenim ustanovama?

c) Koje se dijagnostičke metode i procedure primjenjuju za kontrolu nakon završenog liječenja i u kojim zdravstvenim ustanovama?

d) U kojim slučajevima se tokom liječenja primjenjuje i psihološka podrška pacijentima?

Takođe, molim da odgovorite koliko je u 2013, 2014. i 2015. godini, koštalo zdravstveni sistem Crne Gore izdvajanje (dati odvojene prikaze) za: dijagnostikovanje, liječenje i kontrole pacijenata sa malignim oboljenjima. Koliko se iz stavke dijagnostikovanja odnosi na preventivno djelovanje?

Koliko se izdvaja za psihološku podršku?

U vezi sa postavljenim pitanjem daje se:

ODGOVOR

a) U zdravstvenom sistemu Crne Gore se primjenjuju sve savremene dijagnostičke metode koje su indikovane u dijagnostici malignih oboljenja. Treba napomenuti da ne postoje suverene dijagnostičke metode koje se isključivo koriste za dijagnostiku ovih oboljenja, već se koriste sve

standardne i napredne imaging dijagnostičke, radiološke i ostale metode, kao i osnovne i dopunske (specifične) laboratorijske pretrage čija primjena omogućava efikasno otkrivanje maligniteta.

Počevši od dobro uzete anamneze i kliničkog pregleda koji predstavljaju osnov za kvalitetno i efikasno dijagnostikovanje malignih oboljenja, uzimanje osnovnih laboratorijskih analiza, RTG snimaka i ultrasonografskog pregleda sve zdravstvene institucije sekundarnog zdravstvenog nivoa su osposobljene za navedeno. Takođe, sve opšte bolnice imaju i CT imaging aparate koji predstavljaju suficijentnu dijagnostiku za navedena oboljenja. Gornja i donja endoskopija (ezofagogastro- duodenoskopija i anorektokolonoskopija) se rade u Kliničkom centru Crne Gore, OB "Danilo I" Cetinje, OB Kotor, OB Berane i OB Bar. Navedene preglede prate i odgovarajući patohistološki pregledi uključujući i savremene imunohistohemijske analize uzetih bioptata koji se rade u Kliničkom centru Crne Gore. ERCP (endoskopska retrogradna holangiopankrea-tografija) pregledi se rade u Kliničkom centru Crne Gore i služe, između ostalog, za dijagnostikovanje i dio palijativnog terapijskog pristupa maligniteta hepatobilijarnog sistema. Što se tiče NMR (nuklearna magnetna rezonanca) pregleda, oni se vrše na dva aparata u Kliničkom centru Crne Gore, a postignut je i sporazum sa PZU Hipokrat koji posjeduje još jedan aparat. U Kliničkom centru Crne Gore se rade i najsavremenije dijagnostičko terapijske procedure vezane za γ (Gama) kameru i linearni akcelerator iz oblasti nuklearne medicine. U postupku smo uvođenja i savremene **octreo scan** metode. Jedna od savremenih imaging metoda jeste i PET CT (pozitronska emisiona tomografija) koja se koristi u dijagnostici malignih oboljenja. Crnogorski zdravstveni sistem, još uvijek ne posjeduje navedeni aparat, ali ima dva potpisana sporazuma sa Ministarstvom zdravlja Srbije i konzorcijumom Açibadem u Turskoj, čije usluge koriste naši osiguranici.

- b) Posebno treba istaći i tri skrining projekta koji predstavljaju projekte od nacionalnog značaja za rano otkrivanje malignih oboljenja i to: kolorektalnog kancera, raka dojke i raka grlića materice. Ovo su projekti koji svojim dijagnostičko – terapijskim efektom imaju nemjerljiv benefit za građane Crne Gore.
- c) Što se terapijskih procedura tiče, u zdravstvenom sistemu Crne Gore se sprovode gotovo sve moderne terapijske metode u liječenju malignih oboljenja. To podrazumijeva hirurške procedure, hemio i radioterapijske metode uključujući i brahiterapiju, modernu biološku terapiju i prvi korak u liječenju matičnim ćelijama je napravljen jer je započeta i djelimično završena edukacija jednog doktora, hematologa, tako da se slobodno može konstatovati da Crnogorski zdravstveni sistem u mnogim oblastima prati savremene trendove liječenja malignih oboljenja. Problem koji je

identifikovan i postavljen kao prioritetni jeste dječija hematoonkologija i to u smislu edukovanog kadra. Isti se prevazilazi angažovanjem eksternih konsultanata i dobrom saradnjom sa zdravstvenim sistemom Srbije, prvenstveno sa Institutom za majku i dijete. Za najsavremenije terapijske metode tretmana nekih malignih bolesti, Syber – Knife i Gamma – Knife imamo potpisane ugovore sa Ministarstvom zdravlja Srbije i medicinskim konzorcijumom Açıbadem u Turskoj.

- d) Psihološka podrška pacijentima oboljelim od malignih bolesti je potrebna u toku svih koraka liječenja. Sistemska podrška još uvijek nije na odgovarajućem nivou ali se radi na osposobljavanju visokokvalitetnog kadra, koji će pristupiti izradi utvrđenih smjernica u sistemskom pristupu psihosocijalne podrške pacijentima oboljelim od malignih bolesti. Ovo nije samo vezano za zdravstveni sistem već je potreban multidisciplinarni i multiinstitucionalni pristup rješavanju problema.

Sadašnji crnogorski zdravstveni sistem, je integrisani sistem i nije organizovan na način da se u traženom obliku prikazuju podaci o njegovom koštanju, jer i Fond za zdravstveno osiguranje vodi samo knjigovodstvenu evidenciju izdataka za ambulantno i bolničko liječenje po javnim zdravstvenim ustanovama, a ne i evidenciju finansijskih izdataka za svaku pojedinačnu uslugu i dijagnostičku procedure.

 MINISTAR,
Prof. dr Budimir Šegrt
